

Riktlinjer för fordonstvätt

i Alvesta kommun

Antagen av Nämnden för myndighetsutövning 2013-08-19 § 37

Riktlinjer för fordonstvätt i Alvesta kommun

Antagen av Nämnden för myndighetsutövning, 2013-08-19 , § 37

Enligt miljöbalken är alla som tvättar fordon skyldiga att vidta de försiktighetsmått som krävs för att motverka negativ påverkan på miljön. Tvättkemikalier och smuts från fordonen förorenar reningsverkens slam och, via dagvatten, sjöar och vattendrag. Man ska därför välja kemikalier med så liten miljöpåverkan som möjligt, hushålla med råvaror och energi och utnyttja möjligheter till återvinning. Vid yrkesmässig verksamhet ska bästa möjliga teknik användas.

Kommunerna i Kronobergs och Blekinges län har, inom Miljösamverkan, arbetat fram en gemensam policy för krav på fordonstvätt, utefter vad som bedöms vara möjligt och skäligt enligt miljöbalkens hänsynsregler.

Riktlinjer för rening av tvättvatten

För fordonstvätt gäller följande riktvärden för utsläppsmängder:

Analysparameter	Personbil	Tyngre fordon, en fordonsenhet*
Samlingsparameter: bly, krom & nickel	5 mg/fordon	15 mg/fordon
Kadmium	0,10 mg/fordon	0,30 mg/fordon
Zink	50 mg/fordon	150 mg/fordon
Mineralolja (oljeindex)	2,5 g/fordon	7,5 g/fordon

*Fordonsenheter beräknas med hänsyn till fordonstyp, se exempelvis *SIS Miljömärkning av fordonstvättar*.

0,5 fordonsenheter motsvarar ca 6 meter, t.ex. en van eller färdtjänstbuss.

1 fordonsenhet motsvarar ca 12 meter, t.ex. en lastbil eller en buss.

1,5 fordonsenheter motsvarar ca 18 meter, t.ex. en ledbuss eller en semitrailer.

2 fordonsenheter motsvarar ca 24 meter, t.ex. en lastbil med släp.

Vid yrkesmässig verksamhet i anläggning där det per år tvättas >1000 personbilar eller >200 tyngre fordon (fordonsenheter) ställs krav på rening enligt ovan ställda riktvärden. För att klara värdena behövs normalt en installation av kompletterande reningsteknik utöver slam- och oljeavskiljning.

Vid ny- och ombyggnation av yrkesmässig verksamhet i anläggning där det per år tvättas <1000 personbilar eller <200 tyngre fordon ställs krav på rening enligt ovan ställda riktvärden.

För befintliga anläggningar där det per år tvättas <1000 personbilar eller <200 tyngre fordon per år ställs krav på rening utifrån det enskilda fallet, där det i vissa fall kan vara tillräckligt med en rätt dimensionerad oljeavskiljare.

Det ställs inte specifika krav på recirkulation men verksamheten ska verka för att hålla nere vattenförbrukningen. Vissa anläggningar kan kräva en viss grad av recirkulation för att fungera tillfredsställande. Stora vattenmängder kan i vissa fall medföra sämre rening. Vattenmätare för tillförd vattenmängd bör finnas.

Nämnden för myndighetsutövning

Provtagning på utgående vatten ska ske så ofta som det behövs för att kunna bedöma anläggningens funktion. För stora anläggningar (anläggningar som tvättar fler än 1000 personbilar alternativt fler än 200 lastbilar, bussar eller andra vägfordon per år) ska minst ett dygnssamlingsprov tas ut under vinterhalvåret. I bilagan "Provtagnings- och rapporteringsanvisningar" finns instruktioner och vägledning om hur provtagning och rapportering ska ske. Provtagning ska utföras genom samlingsprov av certifierad provtagare och analyseras på ackrediterat laboratorium. Vid mindre anläggningar får bedömning göras från fall till fall. En god egenkontroll krävs för att säkerställa att reningsanläggningen fungerar. Tvättning får inte ske då reningsanläggningen är ur funktion.

Tvätt utanför tvättanläggning

Det är **oacceptabelt** att, för egna privatfordon eller för fordon som används i yrkesmässig verksamhet, tvätta med rengöringsmedel eller avfettningsmedel på gata, asfalterad parkeringsyta eller liknande hårdgjord yta, så att avrinning kan ske till dagvattenbrunn, dike, annat ytvatten eller förorena vattentäkt.

Beroende på typ av fordon och verksamhet kan det vara **acceptabelt** ur miljösynpunkt att spola av lera, grus och damm utan att använda rengöringsmedel eller andra bilvårdsprodukter. Fordonet ska stå på mark utan avrinning till dagvattenbrunn, dike, vattendrag, sjö eller dylikt och det får heller inte finnas vattentäkter i närheten som kan påverkas. När det gäller platsen för tvätten är gräsbevuxen mark att föredra som underlag. Grusplan är också godtagbart.

För privatfordon kan det vara acceptabelt att tvätta vid enstaka tillfällen med bilschampo eller liknande, dock inte avfettningsmedel, på mark enligt föregående stycke. Enstaka tillfällen innebär ca 4 gånger per år per fastighet.

Övriga krav

- Avloppet från fordonstvätten ska vid nybyggnation skiljas från övrig verksamhet, t.ex. verkstäder.
- Samtliga fordonstvättar under tak ska vara anslutna till kommunalt dagvattennät, på de platser där dagvattennät finns.
- Vid ny- eller ombyggnad av reningsanläggningen ska det beredas en provtagningspunkt för utgående vatten. Det bör finnas möjlighet för automatisk provtagning.

Definitioner:

Anläggning: Tvätthall, GDS-hall avsedd för fordonstvätt, iordninggjord spolplatta utom- eller inomhus med avledning av vatten.

Ombyggnation: Som ombyggnad av fordonstvätt räknas genomgripande förändring eller utbyte av tvätt- eller reningsutrustning. Dessa förändringar eller utbyten kan exempelvis vara byte av portaltvätt, byte av tvättmetod eller ombyggnad av befintlig oljeavskiljare. Normalt underhåll eller service av tvätt- eller reningsutrustning omfattas inte.

Riktvärden: Med riktvärde avses ett sådant värde som om det överskrids medför en skyldighet för verksamhetsutövaren att vidta åtgärder för att värdet ska hållas. Om åtgärder inte vidtas kan ytterligare krav komma att ställas enligt miljöbalken.

Tillbyggnad: Som tillbyggnad räknas utökning av tvätthallsstorlek, tillägg av fler tvättplatser och dylikt. Tillbyggnad på exempelvis en bensinstation omfattas inte.

Yrkesmässig användare: Förutom bensinstationer, åkerier, rekonditioneringsfirmor och liknande verksamheter där fordonstvättar säljs eller utförs i tjänsten ska som yrkesmässig användare även räknas bostadsföretag, bostadsrättsföreningar och andra företag med en iordningställd tvättplats som används av de boende eller anställda.

Nämnden för myndighetsutövning

Bakgrund och motiv till krav för riktlinjerna

Fordonstvätt är att betrakta som en miljöfarlig verksamhet. Smutsen på bilen innehåller olja, tungmetaller och även andra giftiga och/eller svårnedbrytbara ämnen. Avloppsvatten från fordonstvätt är ett problem i de kommunala reningsverken eftersom bland annat tensider i tvättkemikalier kan störa reningsprocesserna. Dessutom hamnar tungmetaller i det slam som är slutprodukten i reningen. Föroreningar från biltvättar bedöms stå för ett påtagligt bidrag till de metaller som idag förorenar avloppsslammet.

Fordonstvätt på gator och garageuppfarter, med avrinning till dagvatten, är också ett miljöproblem. Dagvattnet renas inte innan det släpps ut i sjöar och vattendrag. Målet för all fordonstvätt är att ingen tvätt ska ske på gatan eller annan hårdgjord yta med direktavrinning till dagvattensystem, vattendrag eller annat känsligt område. Istället ska fordon så långt som möjligt tvättas i anläggning där tvättvattnet genomgår lämplig rening.

För mindre anläggningar är det svårt att bedöma hur långtgående krav på rening som kan ställas. Därför bör man i varje enskilt fall bedöma miljönyttan jämfört med kostnaden som en ökad rening innebär.

Riktlinjerna är i sig ingen bindande föreskrift men ett styrande dokument som ska ses som ett verktyg för att bedömningen av fordonstvättar inom och mellan kommunerna ska bli så likartad som möjligt.

Bilaga

Provtagnings- och rapporteringsanvisningar

Nämnden för myndighetsutövning

Provtagnings- och rapporteringsanvisningar

Provtagning ska ske med automatisk provtagare på utgående behandlat tvättvatten.

Provtagning ska genomföras flödesproportionellt eller tidsstyrt under den tid vatten lämnar anläggningen. Vid tidsstyrning väljer man tvättanläggningens öppettider och prover ska tas minst var 15:e minut. Proverna ska tas av behörig provtagare (enligt SNFS 1990:11, MS: 29, bilaga 1) och analyseras på ackrediterat laboratorium. Vid provtagnings-tillfället ska tvätten vara igång som vanligt och ingen rengöring av tvätthallen får ske då detta kan påverka resultatet.

För **stora anläggningar** (anläggningar som tvättar fler än 1000 personbilar alternativt fler än 200 lastbilar, bussar eller andra vägfordon per år) ska minst ett dygnssamlingsprov tas ut under vinterhalvåret (november - april). Med dygnssamlingsprov menas provtagning under ett dygn. Vid provtagningsstillfället analyseras metaller (bly, kadmium, nickel, krom, zink samt koppar) samt analys för oljeindex.

För **små anläggningar** (anläggningar som tvättar mindre än 1000 personbilar alternativt 200 lastbilar, bussar eller andra vägfordon per år) ska provtagning ske så ofta som det behövs för att kunna bedöma anläggningens funktion.

Resultaten ska sammanställas i en rapport som senast den 31 maj varje år redovisas till kommunens Bygg & Miljökontor.

Rapporten ska innehålla följande uppgifter:

- Beskrivning av provtagningsförfarandet, bl.a. ska framgå vem som utförde provtagningen och när, flödesproportionell eller tidsstyrd, provtagningspunktens placering.
- En redovisning av ovanstående metaller samt oljeindex mätt som mängd per tvättat fordon. Det ska tydligt framgå om utsläppen överskrider riktvärdena i "Riktlinjer för fordonstvättar i Alvesta kommun" samt förslag till ev. åtgärder. Respektive provtagningsomgång redovisas separat.
- Kopia på analysprotokollen.
- Antal tvättade fordon samt vattenförbrukning vid provtagningsstillfällena.
- Antal tvättade fordon per år.
- Senaste datum för tömning av oljeavskiljare före respektive provtagningsstillfälle.
- Beskrivning av reningsanläggningen.
- Ansvarig person på anläggningen.
- En fullständigt ifylld kemikalieförteckning

Ritning över anläggningen med korrekt provtagningspunkt tydligt angivet ska förvaras på anläggningen.